

Працюємо
разом заради
сталого
розвитку

ПРОЕКТ
березень
2011

Дельта Дунаю

Адаптація дельти Дунаю до кліматичних змін шляхом інтегрованого управління водними та земельними ресурсами

Більше 6,000

ВИДІВ ФЛОРИ ТА ФАУНИ
МЕШКАЮТЬ У ДЕЛЬТІ ДУНАЮ

Мета проекту – закласти основу для своєчасної та ґрунтовної адаптації української, молдавської та румунської територій регіону дельти Дунаю до кліматичних умов, що змінюються.

Прийняття до нових природних умов має бути цілісним та систематичним та відбуватися на всіх рівнях, охоплюючи керівний апарат, місцеві бізнеси, спільноти та природні системи.

Дельта Дунаю входить до списку 200 найцінніших екорегіонів світу, що знаходяться під загрозою знищення через екстенсивну господарську діяльність людини та кліматичні зміни. Більше 6.000 видів флори та фауни та 30 різних типів природних систем складають біорізноманіття цього унікального регіону Європи. За прогнозами вчених, кліматичні зміни мають значно вплинути на природний режим та біорізноманіття дельти. Часті повені, довгі періоди посухи, погіршення якості води, зменшення рибних запасів поставлять під загрозу добробут спільнот, що мешкають у Придунав'ї. Традиційні промисли, такі як рибальство, садівництво, збір лікарських рослин, бджільництво та інші зазнають занепаду, якщо мешканці регіону своєчасно не адаптуються до кліматичних змін.

Кліматична адаптація потребує значної перебудови господарських практик, що має відбуватися систематично із залученням відповідних спеціалістів. Необхідна широка інформаційна та навчальна робота для того, щоб регіон дельти Дунаю міг пристосуватися до нових природних умов.

Також, через відсутність кваліфікованих управлінських кадрів та обмежену поінформованість ключових зацікавлених сторін, Україна та Молдова зазнають значних ускладнень у реалізації та дотриманні природного законодавства у ключових областях (збереження біорізноманіття, земельне та водне управління, зміна клімату, енергетика), що значно псує імідж країн на міжнародній арені.

Про проект

У березні 2011 року стартував новий регіональний проект, який має на меті підготувати дельту Дунаю до можливих впливів зміни клімату. Трирічний проект "Адаптація дельти Дунаю до кліматичних змін шляхом інтегрованого управління водними та земельними ресурсами" об'єднує 3 країни: Україну, Молдову та Румунію. Проект проводиться за підтримки Міжнародної комісії із захисту Дунаю. Проект передбачає об'єднаний підхід до вирішення спільних проблем, який є більш ефективним, аніж зусилля кожної окремої країни в цьому напрямку.

Складові проекту: 4 модулі

Посилення співпраці між Україною, Молдовою та Румунією з метою розробки та впровадження транскордонної Стратегії кліматичної адаптації дельти Дунаю та Плана дій.

1.1. **Формування Експертної робочої групи з дельти Дунаю.** Ця структура має полегшити комунікацію, координацію та співпрацю між ключовими установами та органами влади, які залучені до дослідної роботи та природного управління у суб-басейні дельти Дунаю. До складу робочої групи увійдуть вчені та спеціалісти з відповідних наукових та проектних установ та місцевих адміністрацій з країн проекту. Робоча група візьме участь у зборі та аналізі інформації щодо впливів зміни клімату на уразливий регіон дельти, а також у підготовці ключових проектних документів.

1.2. **Проведення Дослідження уразливості суб-басейну дельти Дунаю до змін клімату.** Детальна оцінка плавнів

Дунайської дельти включатиме біологічні, екологічні та соціо-економічні елементи, будуть створені ГІС бази даних. Результати дослідження буде покладено в основу транскордонної Стратегії кліматичної адаптації дельти Дунаю та Плана дій.

1.3. **Розробка транскордонної Стратегії кліматичної адаптації дельти Дунаю та Плана дій.** Ці документи допоможуть урядам та природоохоронним організаціям з країн зрозуміти загальну картину очікуваних змін та напрямки роботи по адаптації регіону до них. Вони закладуть основу для комплексного вирішення проблеми, що буде більш ефективним, аніж окремі дії з кліматичної адаптації.

Підвищення кваліфікації місцевих менеджерів природних та водних ресурсів, та підвищення поінформованості місцевих зацікавлених сторін у дельті Дунаю з метою впровадження сучасної методології для адаптації регіону до змін клімату та подолання наслідків таких змін у пілотних регіонах.

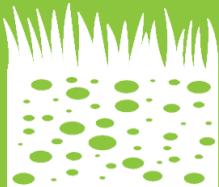
2.1. **Розробка стратегії комунікації та проведення інформаційної кампанії з кліматичної адаптації регіону на регіональному та локальному рівнях.** Кампанія, що пройде у 20 населених пунктах в Україні та в 3 населених пунктах Молдови, надасть жителям Придунав'я шляхи вирішення кліматичних проблем заради добробуту регіону.

2.2. **Проведення тематичних тренінгів.** Представники місцевих адміністрацій, установ, бізнес організацій, голови громад, фермери та рибалки з України та Молдови отримають теоретичну підготовку з питань зміни клімату, а також практичні рекомендації, методики та інструменти, які сприятимуть адаптації

практик господарських та управлінських у регіоні до нових природних умов.

2.3. **Проведення оцінки потенціалу відновлення територій у суб-басейні дельти Дунаю та розробка Плану дій з відновлення плавнів Дунайської дельти.** Однією з ефективних мір кліматичної адаптації може слугувати відновлення плавнів, які є природною буферною системою, що здатна пристосовуватися до змін та пом'якшувати вплив суворих погодних умов.

2.4. **Сприяння відновленню плавнів у одному з пілотних регіонів, обраному на основі оцінки потенціалу відновлення територій дельти Дунаю, для збагачення природних ресурсів регіону та демонстрації ефективності підходу.**

Надання місцевим спільнотам можливості отримання прибутку шляхом генерування «зеленої» енергії з біомаси очерету (що сприятиме відновленню плавнів), в Україні та Молдові.

3.1. **Проведення стратегічної оцінки потенціалу дельти Дунаю щодо джерел відновлюваної енергії.** Очерет, що традиційно використовувався у дельті для покриття дахів, будівництва парканів та годування худоби, може бути успішно використаний для виробництва енергії місцевими спільнотами.

3.2. **Підвищення кваліфікації на місцевому рівні (влада, жителі, бізнесмени) з реалізації невеликих проектів видобутку біомаси та її використання для опалення.** Використання біомаси замість викопного палива у якості джерела обігріву не тільки дозволить отримувати прибуток чи здешевити опалення будівель але, також, допоможе місцевим громадам знизити викиди парникових газів.

3.3. **Розробка бізнес-плану для одного пілотного регіону у співпраці з зацікавленими інвесторами та надання допомоги для реалізації проекту з видобутку біомаси та генерування „зеленої” енергії.** Заготівля біомаси, також, сприятиме відновленню плавнів. Проект буде реалізовано в українській частині дельти Дунаю.

3.4. **Організація зустрічі за результатами проекту видобутку та використання біомаси.** Після реалізації пілотного проекту буде проведено фінальну зустріч для зацікавлених сторін (місцевих адміністрацій, бізнесменів, представників спільнот Придунав'я), щоб поділитися досвідом впровадження подібних проектів.

Ефективна комунікація успіхів та результатів проекту

4.1. **Забезпечення комунікації та висвітлення результатів та цілей проекту.** Буде розроблено Комунікаційний план, запущено веб-сторінки про проект на веб-сайтах організацій-партнерів проекту, проведено широку інформаційну роботу у ЗМІ, надруковано брошуру про цілі та активності проекту.

4.2. **Організація міжнародної конференції** для обговорення результатів проекту, отриманого досвіду, а також з метою представлення дельти Дунаю як модельного прикладу адаптації до змін клімату та сталого

розвитку. Конференція об'єднає всіх учасників проекту, а також представників міжнародних організацій, національної влади, інших зацікавлених сторін.

4.3. **Розповсюдження інформації про результати проекту серед представників Міжнародних комісій та форумів** (у тому числі Міжнародна комісія із захисту Дунаю, Комісія із захисту Чорного моря, Спільнота західного громадського партнерства (ЄС), Регіональна ініціатива Рамсарської конвенції з прибережних чорноморських плавнів (BlackSeaWet).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Очікується, що проект принесе користь місцевим громадам, впливаючи на основні фактори якості життя:

- **ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДОХОДІВ** – проект демонструє модель сталого прибутку шляхом використання біомаси очерету для обігріву будівель (створення робочих місць, розвиток місцевого бізнесу)
- **СТІЙКІСТЬ ДО ПРИРОДНИХ КАТАКЛІЗМІВ** (повені, посухи тощо) – в рамках проекту буде ініційовано відновлення плавнів – ефективного шляху до кліматичної адаптації – у одному пілотному регіоні дельти.
- **АКТИВНА УЧАСТЬ У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ** – вирішується в проекті через зустрічі і робочі групи на рівні спільнот, що включають і місцевих жителів, і представників влади.
- **ПІДТРИМКА ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ СТАНДАРТІВ ЖИТТЯ** – у двох обраних регіонах проект надасть підтримку для відновлення плавнів та впровадження невеликого проекту з генерування «зеленої» енергії.

Крім того, проект безпосередньо сприятиме відновленню природного стану екосистем у регіоні, а також включенню до регіональних та транскордонних планів розвитку дій, пов'язаних з подоланням кліматичних ризиків.

Партнери проекту

- Дунайський біосферний заповідник
- Заповідник "Дельта Дунаю"
- Всесвітній фонд природи (WWF)
- «Центр регіональних досліджень» (м. Одеса)
- «Екоспектр» (м. Кишинів)

Термін проекту

- 2011-2013 роки

Why we are here

To stop the degradation of the planet's natural environment and to build a future in which humans live in harmony with nature.

wwf.panda.org/dcpo

За додатковою інформацією звертайтеся:

Михайло Нестеренко, менеджер проекту

Email: mnesterenkowwf@gmail.com

Більше про проект:

wwf.panda.org/dd_climate_adaptation

РОБОЧИЙ ПЛАН ПРОЕКТУ

№	Активність	Рік 1						Рік 2						Рік 3					
		Сем 1		Сем 2		Сем 3		Сем 4		Сем 5		Сем 6							
		2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36
1.	Посилення співпраці																		
1.1	Формування Експертної робочої групи																		
1.2	Проведення Дослідження уразливості суб-басейну дельти Дунаю до змін клімату																		
1.3	Розробка транскордонної Стратегії кліматичної адаптації дельти Дунаю та Плана дій																		
2.	Підвищення кваліфікації																		
2.1	Розробка стратегії комунікації																		
2.2	Проведення інформаційної кампанії																		
2.3	Проведення тематичних тренінгів																		
2.4	Проведення оцінки потенціалу відновлення територій у суб-басейні дельти Дунаю																		
2.5	Розробка Плану дій з відновлення плавнів Дунайської дельти																		
2.6	Сприяння відновленню плавнів у одному з пілотних регіонів																		
2.7	Експозиція у Візит-центрі ДБЗ																		
3.	Опалення біомасою																		
3.1	Проведення стратегічної оцінки потенціалу дельти Дунаю щодо джерел відновлюваної енергії																		
3.2	Підвищення кваліфікації на місцевому рівні																		
3.3	Розробка бізнес-плану для одного пілотного проекту																		
3.4	Сприяння реалізації пілотного проекту																		
3.5	Організація зустрічі по результатах проекту																		
4.	Ефективна комунікація																		
4.1	Розробка Комунікаційного плану																		
4.2	Веб-сторінки про проект на веб-сайтах організацій-партнерів проекту																		
4.3	Брошура про цілі та активності проекту																		
4.4	Робота з медіа																		
4.5	Розповсюдження інформації про результати проекту серед представників Міжнародних комісій та форумів																		
4.6	Організація міжнародної конференції																		

